

Lập dàn ý cho bài văn miêu tả con vật lớp 4, 5

Các con vật nuôi trong gia đình thường gần gũi với học sinh đặc biệt là với học sinh nông thôn hơn thành thị, hơn tuy nhiên để việc miêu tả các con vật ấy được tốt thông qua quan sát thì đề bài văn miêu tả thì cần nắm rõ 2 phần: hình dáng và hoạt động thói quen của con vật. Khi tả hình dạng HS lưu ý chọn tả những nét tiêu biểu như đầu, mình, mắt, đuôi ... xem mỗi bộ phận đó có màu sắc gì nó giống với những gì ở xung quanh các em. Khi tả hoạt động của con vật các em phải biết kết hợp sử dụng các biện pháp nghệ thuật so sánh, nhân hóa để thấy được tính cách đáng yêu của con vật.

A. CẤU TẠO CHUNG CỦA BÀI VĂN MIÊU TẢ CON VẬT

1. Mở bài: (trực tiếp hay gián tiếp) (3-4 dòng)

Giới thiệu con vật định tả là con gì, một con hay cả bầy (Con vật đang ở đâu? Em thấy con vật này vào lúc nào?)

2. Thân bài:

a. Tả đặc điểm hình dáng bên ngoài của con vật (6-8 dòng) (mỗi đặc điểm 2-3 câu)

- Tả bao quát: vóc dáng, bộ lông hoặc màu da.

- Tả từng bộ phận: đầu (tai, mắt...), thân hình, chân, đuôi.

b. Tả thói quen sinh hoạt và một vài hoạt động chính của con vật: (6-8 dòng) (mỗi hoạt động 2-3 câu)

- Tả một vài biểu hiện về tính nết, thói quen của con vật.

- Tả một số hoạt động chính của con vật: bắt mồi, ăn, kêu (gáy, sủa...)...

- Chú ý kết hợp tả một vài nét về cảnh hoặc người liên quan đến môi trường sống của con vật.

3. Kết luận:

Nêu ích lợi của con vật và tình cảm của người tả đối với con vật. (kết bài mở rộng hoặc không mở rộng) (3-4 dòng)

B. MỘT SỐ DÀN Ý THAM KHẢO

1. Dàn bài miêu tả con gà trống

1) Mở bài

- Nhà em có nuôi nhiều gà.
- Em thích nhất là chú gà trống thiến.

2) Thân bài

a) Hình dáng:

- Gà được nuôi bốn tháng tuổi, nặng gần ba kilogam.
- Bộ lông nhiều màu sắc sặc sỡ.
- Mình gà to bằng bắp đùi người lớn.
- Hai cánh to, lông cánh dài, màu cánh gián.
- Đuôi dài, cong và có nhiều màu lông xen lẫn nhau.
- Cổ gà to bằng bắp tay của em, lông cổ màu đen biếc.
- Mào gà đỏ chót, luôn lắc lư.
- Đôi mắt như hai hạt tiêu.
- Mỏ khoằm, nhọn và cứng.
- Đôi chân vàng óng, có cựa chìa ra, móng chân nhọn và sắc.

b) Hoạt động, tính nết

- Gáy đúng giờ, tiếng gáy vang dài.
- Vỗ cánh và rướn cao cổ khi gáy.
- Có môi thì tục tục kêu gà mái đến.
- Dũng cảm chống lại đối thủ.

3) Kết bài

- Gà trống rất có ích.

- Tiếng gáy của chú như tiếng gọi mọi người dậy sớm học bài, đi làm, chuẩn bị cho ngày mới.
- Em rất yêu chú gà và không quên chăm sóc chú để chú mãi là con vật nuôi đáng yêu và có ích.

2. Dàn ý Tả con chó:

1. Mở bài: - Từ trước đến nay nhà em ít nuôi con vật nào trong nhà nhưng hôm nay lại xuất hiện con chó lai này đó là món quà bà ngoại đã cho em nhân lúc em về quê ăn giỗ.

Hay: - Mỗi khi đi học về mọi mệt mỏi, nóng nực trong người được tan biến đi đó là nhờ con chó Mực – người bạn thân thiết nhất của em.

2. Thân bài:

a) Tả khái quát rồi đến tả chi tiết từng bộ phận của con chó.

- Con Mực nhập khẩu vào nhà em khi nó còn là một cậu bé nhỏ xíu, vậy mà giờ nó đã cao lớn rồi.
- Toàn thân nó được bao bọc bởi lớp áo màu đen hung.
- Nó nặng khoảng mười lăm ký lô gam.
- Cái đầu nó to như trái bưởi với hai cái tai lúc nào cũng cúp xuống, hai cái tai chỉ dựng đứng lên khi nó đang hóng nghe ai nói chuyện mà thôi.
- Đôi mắt to màu nâu sẫm.
- Chiếc mũi lúc nào cũng ươn ướt, hít hít như muốn tìm kiếm vật gì vậy.
- Mồm chú to và dài, mỗi khi chú ngáp lộ rõ mấy cái răng nhọn hoắt, cái lưỡi màu hồng hay lè ra ngoài.

b) Tả hoạt động của con chó.

- Mực rất khôn ngoan, mỗi khi em vui bảo nó nằm xuống, hay bắt tay là nó làm liền.

- Chú là loài vật rất thính, khách lạ hay quen vào nhà chú đều phân biệt được hết. Khách lạ thì chú sủa những tràng dài như báo hiệu cho chủ biết, còn khách quen thì chú ngó ngoáy đuôi vui mừng như là hiểu khách lắm vậy.

- Mực thường ngủ ngoài hiên nhà để trông coi nhà và đàn gà của mẹ. Không một tiếng động nhỏ nào mà chú không phát hiện được cả. Dù ai trong gia đình em đi đâu thật xa, thật lâu không về nhưng khi về đến cổng là con Mực đã nhảy ào ra mừng rỡ.

3. Kết bài : Người ta nói “ Chó là loài vật trung thành với chủ nhất” quả không sai chút nào. Em yêu con Mực như một người bạn thân của mình, nhất là những lúc ở nhà một mình Mực đúng là niềm vui của em.

3. Dàn ý tả con mèo

I. Mở bài

Nhà em có chuột, mẹ mua một con mèo, nay nó đã lớn.

II. Thân bài

a. Tả hình dáng

- Mèo dài gần hai gang tay, loại mèo tam thể: trắng, nâu, xám.
- Lông mèo dày và rất mượt.
- Đầu mèo tròn như cuộn len nhỏ tròn, thân thon thon.
- Chân cao, rắn rỏi: ngón chân ngắn có móng vuốt nhọn sắc.
- Mắt mèo xanh, tròn như hai hòn bi ve trong suốt.
- Mũi hồng hồng, nhỏ xíu; ria mép dài vươn về hai phía như những chiếc ăng-ten cực nhạy.

b. Tả hoạt động, tính nết

- Ban ngày mèo thường thong thả dạo chơi trong nhà, thỉnh thoảng nhảy nhót đùa giỡn, vồ đuôi mấy chú gián.

- Khi ăn từ tốn, gọn gàng.
- Khi bắt chuột, toàn thân im phắc, đôi mắt mở to chăm chú nhìn về phía trước rồi bất chợt lao nhanh.

III. Kết luận

Con mèo nhà em rất dễ thương. Nó thường chạy đến chỗ em mỗi khi em đi học về.

4. Dàn ý tả con voi trong vườn thú

1. Mở bài: Giới thiệu con voi ở trong vườn thú. Cuối tuần vừa rồi em đã được bố mẹ cho đến chơi vườn bách thú. Tại đây có rất nhiều loài động vật khác nhau nhưng trong số đó em có ấn tượng nhất với con voi.

2. Thân bài

1. Tả hình dáng

– Con voi được nhốt trong chuồng như thế nào: cái chuồng của voi khá lớn. Ở đó được thiết kế để trông giống như một khu rừng tự nhiên, có cây cỏ, có hồ nước.

– Tả hình dáng, kích thước của con voi. Con voi to lớn như thế nào, cái vòi của voi to như con đĩa khổng lồ, 4 cái chân như 4 cái cột đình, cái đuôi phe phẩy, hai cái tai như hai cái quạt,... Con voi có nước da màu bùn đất.

– Con voi trưởng thành có 2 cái ngà màu trắng rất dài, nhọn và cứng.

– Da của voi hơi nhăn nheo chứ không được mềm mịn.

– Voi đi lại tuy có vẻ chậm chạp nhưng lại đầy dũng mãnh.

– Cái vòi của voi rất cứng cáp. Nhờ có cái vòi này mà chúng có thể làm được rất nhiều việc khác nhau. Vòi voi cũng có thể được xem như một vũ khí lợi hại của voi.

– Đôi mắt của voi to và tròn.

2. Tả hoạt động

– Những bước đi của voi tuy có vẻ chậm chạp nhưng lại rất vững chắc.

- Cái vòi đưa qua đưa lại. Nhờ cái vòi này mà voi có thể làm được rất nhiều việc khác nhau như uống nước, lấy thức ăn hay vẫy chào mọi người.
- Những con voi ở trong rạp xiếc còn biết làm một số trò như đi xe đạp, ném bóng,...
- Con voi phải ăn rất nhiều để đủ nuôi được thân hình to lớn của nó. Tuy nhiên thức ăn của voi chỉ là các loại rau, củ, quả hay các loại cỏ.
- Voi thường hút nước bằng chiếc vòi của mình sau đó lại phun chúng lên người.
- Voi tiến lại gần vẫy chào và bắt tay những người đang xem chúng.

III. Thân bài

- Phát biểu cảm nghĩ của em về con voi. Em yêu quý con voi như thế nào

5. Dàn ý tả đàn gà mái

a) Mở bài

- Giới thiệu về đàn gà em sẽ tả: đàn gà của nhà em hay em quan sát được ở một nơi nào đó? (đàn gà nhà cô Khải, hàng xóm của gia đình em).
- + Em quan sát được khi nào? (khi em đi học về).
- + Ở đâu? (đàn gà đang kiếm ăn ở vườn nhà cô Khải).

b) Thân bài

- Tả hình dáng của gà mẹ và gà con: Gà mẹ có bộ lông màu mơ rất đẹp. Mỗi chú gà con trông giống như một hòn tơ nhỏ.
- Tả hoạt động của đàn gà.

c) Kết bài

- Cảm nghĩ của em khi quan sát và tả đàn gà? (xúc động, có những hoạt động góp phần bảo vệ các loài vật).

6. Dàn ý tả con lợn

I. Mở bài: giới thiệu con vật mà em yêu thích

Ví dụ:

Hè vừa rồi em được ba mẹ cho về quê ngoại chơi. Nhà ngoại em ở dưới quê, ở quê rất vui và thú vị. nhà ngoại em trồng rất nhiều loại trái cây, nào bưởi, xoài, mận, ổi, cam,... Nhà ngoại em còn nuôi rất nhiều con vật như: chó, heo, gà, vịt,... Một con vật mà em rất thích đó là con heo, con heo rất dễ thương.

II. Thân bài: tả con vật mà em yêu thích

1. Tả hình dáng con vật mà em yêu thích:

Con heo nhà ngoại em thân hình ủn ỉn, mũm mĩm rất dễ thương

Con heo có lông dày, lông của nó màu trắng và cứng

Heo có hai tai, hai lỗ tai rất to

Con heo có cái mũi rất to

Miệng của con heo rất rộng

Con heo có bốn cái chân, mỗi cái chân của nó ngắn nhưng rất to

Thân hình con heo dài

Nó có cái đuôi ngắn cùn nhưng rất dễ thương

2. Tả hoạt động của con heo

Con heo ăn cám

Con heo ăn bằng cách liếm

Con heo hay kêu ủn ỉn ủn ỉn

Heo đi rất dễ thương, giống như rất khó khăn

Con lúc nào cũng ăn rồi ngủ, ngủ rồi ăn

3. Tả tính nết con heo

Heo thích ăn cám

Con heo thích ăn và ngủ

Con heo rất lười biếng

Con heo thích ngủ ngủ mỗi khi ai lại gần

III. Kết bài: nêu cảm nghĩ của em về con vật mà em yêu thích

7. Dàn ý Tả con gà mái

a. Mở bài:

– Con gà này em thấy ở đâu? (Nhà em nuôi, của nhà hàng xóm, đi chơi nhìn thấy,...).

– Độ lớn của nó? (Bao nhiêu tháng tuổi?)

b. Thân bài:

• Tả bao quát:

– Nhìn con gà với độ tuổi ấy hãy so sánh với hình ảnh nào đó (như cô thiếu nữ mới lớn rất điệu đà).

– Nó nặng khoảng:...

– Màu lông: Bộ lông màu nâu mượt mà.

• Tả đến chi tiết:

– Đầu: tròn, có mào.

– Mỏ: màu nâu vàng, cứng, hơi khoằm.

– Đôi mắt: nhỏ xíu, tròn như hạt đỗ.

– Cánh úp sát vào thân.

– Chân, ngón chân, móng,...

• Hoạt động của con gà:

– Khi tìm thức ăn: lấy chân bới đất tìm giun, khi ăn hay kêu “tục tục” như mời bạn trước khi thưởng thức.

– Khi đẻ trứng: kêu to “cục ta... cục tác...” báo hiệu cho em đến lấy trứng

– Các hoạt động khác cùng đàn gà.

c. Kết bài:

- Nêu tình cảm của em đối với con gà.
- Nêu lợi ích của con gà đối với bản thân em hoặc đối với mọi người.

8. Dàn ý tả con khỉ

a) Mở bài

- Em đã được nhìn thấy những chú khỉ rất nhiều lần trên ti vi, trên báo và ảnh chụp.
- Nhưng tuân trước, khi được nhà trường tổ chức cho đi dã ngoại ở vườn thú Thủ Lệ, em mới được dịp tận mắt quan sát những chú khỉ ngộ nghĩnh. Có một chú khỉ nhỏ xinh xắn ở gần bên ngoài nên em quan sát được rõ nhất.

b) Thân bài

* Tả chi tiết về hình dáng của chú khỉ

- Chú khỉ mà em quan sát được không phải là con khỉ to nhất đàn những nó có một vẻ rất đáng yêu.
- Chú ta to gần bằng cái nồi cơm điện ở nhà em. Bộ lông màu vàng xám, rất mượt, phần lông ở bụng thì màu trắng hơi xám.
- Đầu chú ta tròn, to bằng quả bưởi. Khuôn mặt chú ta nhìn hao hao giống khuôn mặt của con người,
- Cái trán dô ra đằng trước, hai bên má có nhiều lông bờm xờm. Ánh mắt chú ta nhìn mọi người rất bạo dạn mà không hề sợ hãi.
- Hai tay của khỉ dài qua cả đầu gối. Mỗi bàn tay khỉ có năm ngón rất dài, nhìn gần giống bàn tay người, bàn tay có nhiều vết chai màu đen xám. Nó bám vào các cành cây và thành sắt trên chuồng để leo trèo dễ dàng, Khi cầm nắm thức ăn cũng rất chắc.
- Hai chân khỉ ngắn hơn, mỗi bàn tay, bàn chân đều có móng dài và cứng,

– Mông khí màu đỏ, có lẽ vì thế mà nó được các nhà khoa học đặt tên là loài Khí đất đỏ.

– Cái đuôi của chú khí rất dài, lúc chạy nhảy thì đuôi duỗi ra mềm mại, Lúc ngồi thì cuộn lại.

* Tả hoạt động của con khí

– Em quan sát thấy cả bầy khí rất náo nhiệt, chúng nô đùa với nhau rất vui vẻ và nhiệt tình. Chú khí em quan sát thấy thì không ngừng chuyển cảnh, đu dây và trèo ra lan can xin mọi người thức ăn.

– Khi có người đưa thức ăn qua song sắt, chú ta thích chí và xòe tay ra cầm rất điệu nghệ, đưa lên mồm ăn ngon lành.

c) Kết bài

– Qua quan sát, em như hiểu rõ hơn về hình dáng, hoạt động và thói quen sinh hoạt của loài khí.

– Em còn biết khí rất thông minh, khí còn biết làm xiếc đặc biệt biết làm bầy cá và đi xe đạp.

– Em sẽ luôn làm theo lời cô giáo dặn là phải tích cực bảo vệ các loài động vật hoang dã.

9. Dàn ý tả con trâu

Mở bài

- Giới thiệu về con trâu mà em tả: Con trâu của gia đình em nuôi hay con trâu mà em có dịp nhìn thấy ngoài đồng.

Thân bài

- Tả về ngoại hình bên ngoài của con trâu:

+ Là một chú trâu đực có lớp da dày màu đen bóng trông rất lực lưỡng và hung tợn

+ Nổi bật trên khuôn mặt con trâu là 2 cái sừng dài cong vút.

+ Hai lỗ tai to bè như cánh quạt lâu lâu lại phe phẩy xua đuổi lũ ruồi vo ve trước mặt.

+ Đôi mắt của con trâu đen láy tròn xoe rất dễ thương

+ Miệng con trâu rất to và nó liên tục nhồm nhoàm nhai cỏ. Và con trâu nó không có hàm răng trên nên mỗi lần nó ăn cỏ là lại thè chiếc lưỡi to bè ra liếm lấy bụi cỏ tạo nên âm thanh bục bục

+ Hai lỗ mũi con trâu cũng to và liên tục thở phì phò phì phò

+ Bốn chân của con trâu cao và to gần bằng cột nhà

+ Phía sau là cái đuôi dài có dính một ít lông, và chiếc đuôi phẩy qua phẩy lại 2 bên mình liên tục để đuổi bầy ruồi.

- Tả về hành động của con trâu

+ Là con trâu đực nên nó khá hung dữ, người lạ đến đụng vào người nó là quay đầu lại và khịt khịt mũi rất đáng sợ.

+ Đang gặm cỏ nhưng chốc chốc nó lại ngẩng đầu lên như đang quan sát có ai đến quấy rầy nó không.

+ Khi phát hiện có con trâu đực khác đi lại gần là nó gầm lên Ồ Ồ Ồ và giương cặp sừng lên cảnh báo không cho lại gần.

+ Mỗi ngày con trâu này giúp ích cho gia đình em rất nhiều, nó kéo xe chở đất, chở phân và cày ruộng rất khỏe.

+ Khi nào ba em đeo xe vào cho nó kéo là em leo lên ngồi trên lưng nó cảm giác rất tuyệt như đang cưỡi ngựa trong mấy bộ phim trên tivi

+ Vào thời gian gặt lúa mùa hè con trâu làm việc rất vất vả, nó liên tục phải chở lúa gặt ngoài đồng về cho nhà em rồi những nhà hàng xóm thuê. Nên vào buổi tối nó được ba em cho ăn rất nhiều và còn tắm cho nó nữa.

Kết bài

- Em rất yêu quý con trâu này, hàng ngày em đều đi với nó như một người bạn thân thiết. Và ba em cũng thường hay nói Con trâu là đầu cơ nghiệp nên cả nhà em rất quan tâm chăm sóc nó.

Tham khảo chi tiết các bài văn mẫu lớp 4 tại đây:

<https://vndoc.com/hoc-tot-tieng-viet-4>

Tham khảo chi tiết các bài văn mẫu lớp 5 tại đây:

<https://vndoc.com/hoc-tot-tieng-viet-5>